

159/1979

5000000472,22

COBISS ®

OSREDNJA KNJ. CELJE

gorenje
gorenje
gorenje
gorenje
gorenje

informator

LIST ZA INFORMIRANJE DELAVCEV GORENJA – ŠT. 22 – VELENJE, 10. 9. 1979

GORENJE PROMET - SERVIS

POSLOVNI USPEH

U radnoj organizaciji Gorenje Promet Servis je 16,3 više zaposlenih nego u istoj polovini prošle godine. Ukupan časovni fond je porastao i u srazmeri je sa porastom broja zaposlenih, ali su izostanci neuporedivo visoki. Najviši su u OOUR Servis i maloprodaja, gde je vrednost bolovanja apsolutno i relativno najveća. Učešće bolovanja u ukupnom časovnom fondu je najveće u RZZS. U poređenju sa planom, iskorišćenost radnog vremena je skoro u potpunosti ostvarena. Izostanci nisu dostigli planiranu vrednost, što je uticaj korišćenja odmora u I. polugodištu. Nesrazmerno je učešće bolovanja, 80 % (u OOUR Servis i maloprodaja i RZZS).

U prvoj polovini godine je ostvaren celokupan prihod u visini 4.043 miliona dinara, što je za 64 % više nego u istom prošlogodišnjem periodu, a ostvareno je 47,3 % godišnjeg plana. Nesrazmeran je indeks potrošenih sredstava, koji je viši od indeksa porasta celokupnog prihoda. Uzrok je u visokim i neprestano rastućim cenama nabavljenog materijala.

Za lične dohotke je namenjeno 150 miliona din, što je za 34 % više nego u istom periodu prošle godine, a što uz tako visoku stopu zapošljavanja (16,3 %), ne dostiže srednjoročnih merila. To pokazuje i 13,9 % povećanje prosečnog mesečnog neto LD na zaposlenog radnika, koji dostiže vrednost 7.360 dinara.

Iz pokazatelja uspeha vidimo:

- da se celokupan prihod na radnika povećao za 37,8 % – najviše u OOUR Promet,

- da su dohodak, čisti dohodak, LD, sredstva zajedničke potrošnje i društveni proizvod na radnika narasli za oko 20 %, najviše u OOUR Servis i maloprodaja i RZZS, dok u OOUR Promet ti pokazatelji daju mnogo slabiju sliku,
- da je učešće vrednosti LD u čistom dohotku doduše manje nego u prošlogodišnjem periodu, ali ipak preveliko u poređenju sa planom,
- da je akumulativna vrednost veća od prošlogodišnje, i u poređenju sa dohotkom, čistim dohotkom i prosečno korišćenim poslovnim sredstvima, nalazi se u porastu u obe OOUR.

Indeks 145 nam pokazuje kako brzo raste potrošnja materijala. Deo uzroka je u povećanju cena materijala i usluga, pa u takvoj situaciji moramo da budemo još pažljiviji u potrošnji, rentabilniji u izvršavanju usluga, moramo gledati da svaka naša poslovna odluka bude dobro promišljena, najbolja – optimalna.

POSLOVNI REZULTAT JANUAR – JULIJ 1979

PROIZVOĐNJA

U julu ove godine proizveli smo proizvode u vrednosti 577 miliona dinara (57 starih milijardi) i ispunili plan za 97 %.

U prvih sedam meseci ove godine proizveli smo proizvode u ukupnoj vrednosti 4.216 miliona dinara (90 procenata predviđene vrednosti operativnog plana odnosno 54 procenta godišnjeg plana).

PRODAJA – IZVOZ

U julu smo ostvarili vrednost prodaje na domaćem tržištu u visini 345 mi-

liona dinara, što je 78 % predviđene prodaje. U prvih sedam meseci ove godine prodaja na domaćem tržištu iznosi ukupno 3.095 miliona dinara (310 starih milijardi). To predstavlja 90 procenata operativnog plana i 55 % godišnjeg plana!

U julu smo izvezli proizvode u vrednosti 150 miliona dinara, što je 70 % planirane vrednosti.

U prvih sedam meseci ove godine izvoz iznosi 910 miliona dinara (91 stara milijarda). To je 80 % operativnog plana i samo 42 % godišnjeg plana.

Na domaće i inostrana tržišta smo ukupno prodali proizvode u vrednosti 4 milijarde dinara (400 starih milijardi!), što je 87 % operativnog plana i 51 % godišnjeg plana.

Radne organizacije SOUR Gorenje: TGC Gorenje, Gorenje—Muta, Gorenje—Fecro, Gorenje—Elrad, Gorenje—

Varstroj, Gorenje—Metalplast, Gorenje—Petar Drapšin, Gorenje—FTU, Gorenje—Tiki, Gorenje—Glin, OOUR Servis i maloprodaja su za sedam meseci ove godine ostvarile vrednost proizvodnje 6.652 miliona dinara (665 starih milijardi), što je 89 % operativnog plana i 53 % godišnjeg plana.

Na domaće tržište smo u SOUR Gorenje prodali proizvode u vrednosti 5.880 miliona dinara (55 % godišnjeg plana) a na inostrana tržišta 1 milijardu dinara (sto starih milijardi), što je mnogo manje od predviđenog u operativnom i u godišnjem planu izvoza.

Rezultati pokazuju odstupanja u ostvarivanju operativnih planova, a i godišnji plan će biti teško ostvariti. Zato je ponovo potrebno da analiziramo postignute rezultate, preduzmemo korake i učinimo sve u cilju ostvarenja postavljenih ciljeva.

Šta smo "kršili" ?

Već u početku godine smo najavili da će biti potrebno pošteno zasukati rukave, jer smo u samoupravno dogovorenim planovima pred sebe postavili nove ciljeve. I više puta smo ponavljali da se treba ozbiljno latiti posla; predosećali smo dolazak teške situacije.

I već prilikom obračuna proizvodnje, prodaje i finansijskih efekata za prvo tromesečje, došli smo do saznanja da se javlja sve veći raskorak između rasta cena reprodukcionog materijala i cena naših gotovih proizvoda. Zbog nagomilanih problema oko neprestanog rasta cena reprodukcionog materijala i usluga, nastala je situacija, koja je iziskivala hitne mere.

O tim merama smo u Informatoru već pisali. Između ostalog, doneli smo odluku o zaračunavanju ambalaže, jer je prelaz na železnički transport robe zahtevao ambalažu u obliku paleta.

O toj odluci smo upoznali trgovinske organizacije, koje su se saglasile sa tim poskupljenjem.

Kada smo ponovo sastavljali obračun za prvo polugodište, rezultati su već bili bolji. A onda su sredstva javnog informisanja saopštila da je Savezna inspekcija upozorila Gorenje na nezakonito povećanje cena bele tehnike. Dakle „kršili“ smo odredbu SIV, kojom je, 28. aprila ove godine, zamrzao cene proizvoda bele tehnike. Po njihovom smo „kršili“ i sporazum

proizvođača bele tehnike, i u Saveznom inspektoratu za tržište su naglasili da neće dozvoliti kršenje propisa. Od trgovinskih kuća su zahtevali da ustave prodaju proizvoda.

Ukratko, naš „prekršaj“ je poznat. Svakako, ne možemo mimo činjenice, da smo praktično time želeli da upozorimo na sistem formiranja cena u Jugoslaviji. Sa 40 organizacija udruženog rada, koje dobavljaju sastavne delove, sklopili smo samoupravne sporazume u kojima je određen osnovni odnos u sticanju i raspoređivanju zajedničkog prihoda u proizvodnji kućanskih aparata i opreme za dom, ali se, zbog sistemskih rešenja — načina formiranja cena i različite nadležnosti za pojedine materijale i sklopove kao i zbog prevelike konjunktura, ti sporazumi ne sprovode. Sve dok se formiranje cena i politika raspodele dohotka ne budu zasnivali na principu jednakih mogućnosti i u zavisnosti od uloženog rada i sredstava, nemoguće je očekivati sprovođenje tih sporazuma.

Zbog konjunktura su svi kapaciteti, u celom nizu proizvođača, potpuno popunjeni i kod svih je veoma izražen kratkoročan interes sticanja većeg prihoda, bez obzira na dogovorene trajne odnose. Zbog preuzetih obaveza na domaćem tržištu i prihvaćenih obaveza u izvozu, mi ne možemo smanjiti proizvodnju i na taj način rasporediti

rizik zajedničke proizvodnje i na prateću industriju i kooperaciju.

Učinili smo sve na području produktivnosti, beležimo stopu rasta u proizvodnji frižidera 5,5 %, u proizvodnji zamrzivača 22 % i mašina za rublje 3,7 % (povećanje u prvom polugodištu 1979. u poređenju sa 1978. godinom).

Pogledajmo još kakav je prast cena materijala kojeg ugrađujemo u naše proizvode. Uvezen lim je poskupeo za 29,9 %, proizvodi iz plastike za 25,6 %. Vidna su poskupljenja materijala u domaćoj nabavi: proizvodi crne i obojene metalurgije su skuplji za 10,8 %, elektroindustrije za 18,6 %, nemetali za 26,9 %, a ostali troškovi su viši za 29 %.

Nemamo nameru da pomoću procenata i dalje dokazujemo otežan položaj, ali moramo imati u vidu da smo, od 1977. godine, naše proizvode mogli da poskupimo samo za 7,5 %!

Zbog tog raskoraka je naša odluka bila neophodna. Rešavanje te problematike vrlo dugo traje. Neke naše osnovne organizacije udruženog rada su već prvo polugodište zaključile sa gubitkom. Moramo imati u vidu da smo u prvom polugodištu još koristili materijal od prošle godine, dakle po staroj nižoj ceni, da smo u dohodak preneli i odstupanja od planskih cena, pa treba imati u vidu sredstva, koja su sporna zbog paletizacije, kao i uzajamno pokrivanje gubitaka u OOUR Elektronika. Inače bi zabeležili gubitak u vrednosti 222 miliona dinara, koji nastaje kao posledica nerešene situacije oko cena. Ako se situacija nastavi, moguće je očekivati mesečni gubitak po 50 miliona dinara vrednosti.

Svakako nije u skladu sa odredbama Zakona o udruženom radu, Ustava i sa smernicama naše privrede ni to, da na račun visoko produktivne proizvodnje i previsokih cena materijala, ustavimo dalji razvoj naše delatnosti, koja predstavlja više od 8 % slovenačkog izvoza i trećinu izvoza slovenačke elektro i metalne industrije. Ukoliko budemo prinuđeni da obustavimo proizvodnju za domaće tržište, biće ugrožen naš dalji razvoj. Treba znati da ove godine Gorenje u Jugoslaviji proizvodi 68 % mašina za rublje, 54 % frižidera i 44 % aparata za zamrzavanje.

Zbog već opisane situacije, naša akumulacija svake godine opada.

Do pravih cena smo želeli da dođemo na regularan način, ali zbog politike odugovlačenja i traženja izgovora, to nam nije omogućeno. Pitamo se — ko je grešio, i da li smo imali

pravo da sprečimo još veću štetu koja nam pretila zbog ponašanja nekih faktora u Jugoslaviji i njihovog samovoljnog tumačenja zakona i ustava?! Moramo jedinstveno zastupati i braniti naš zajednički stav. Na to nas je primorala situacija, a donetim merama smo privremeno sprečili nagoveštene gubitke.

Mi, u Gorenju, predlažemo da se ubrza postupak i da se odobre zahtevi Saveznom zavodu za cene od 11. jula 1979. i da Savezni inspektorat za tržište obustavi postupak zabrane prodaje, i da se zbog dovoljne proizvodnje pređe na slobodno formiranje cena proizvoda široke potrošnje.

VELIKI ODJEK U JAVNOSTI

Jugoslovenska štampa je 12. i 13. avgusta ove godine objavila Tanjugovu vest, da je Gorenje, uprkos zamrzavanju cena bele tehnike, zbog skuplje ambalaže, poskupilo svoje proizvode. Opširno o tome piše Borba od 12. avgusta 1979. pod naslovom „Oštro upczorenje Gorenju“. Savezna tržišna inspekcija je naglasila da postupak Gorenja ni u kom slučaju neće tolerisati, i da neke trgovačke kuće treba da bojkotuju prodaju proizvoda iz Velenja, dok cene ne budu usklađene sa zakonom.

„Kršili odredbu“ naslov je članka u Delu od 12. avgusta 1979.

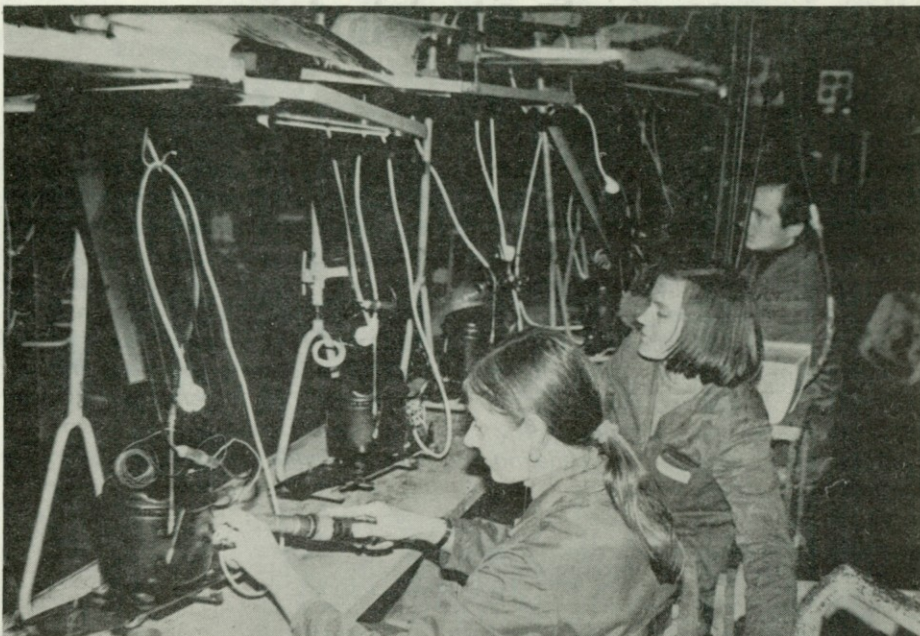
„Gorenje mora poštovati zakone“ piše Politika 12. avgusta 1979. „Izraz nemoći inspekcije“ je naslov članka u Borbi od 13. avgusta 1979. godine u kojem, između ostalih, odgovara generalni direktor Ivan Atelšek — ne možemo prihvatiti činjenicu, da se cene reprodukcionog materijala i energije povećavaju, a cene gotovih proizvoda ostaju zamrznute. U istom članku odgovara i pomoćnik generalnog direktora, Harold Karner. „Iz sadašnje situacije nema povratka na staro. To bi za naš kolektiv značilo korak u neizvesnost, u nove gubitke...“ O nezadovoljstvu Gorenja piše i Politika od 13. avgusta 1979. pod glavnim naslovom: „Bojkot — mač sa dve oštrice“. Mariborski Večer od 13. avgusta 1979. pita „Gorenju pretil bojkot?“, a pod glavnim naslovom piše: „Protiv viših cena“.

To je samo nekoliko članaka, a o tome su uveliko govorile i radio stanice (posebno ljubljanski Val 202).

Inspirativan i za sve podstrekljiv je

svakako razgovor Ivana Atelšeka sa novinarima Dela (objavljen je kao prilog subotnjeg izdanja Dela, 4. avgusta 1979.). Aktuelnom razgovoru novinari su dali naslov: „Šta će proglasi, kad nema podstreka za bolji rad!“ Posebno obiman razgovor sa Ivanom Atelšekom je objavljen u časopisu „Nedeljni Vjesnik“, 29. jula 1979. godine. U Gorenju smo, znači, „kršili“. Ce-

lokupna štampa je tome dala izuzetan publicitet. Slično je sa onim od pre nekoliko godina, kada je bilo trovanje riba. Najednom su prve stranice listova bile pune osuda. Šta smo sve govorili? Šta smo sve pročitali, čak demonstracije su pripremali...! A ribe, i dalje i još češće, umiru u zatrovanim vodama. Iz dana u dan, iako to ne čitamo na prvim stranama listova.

TEŠKOĆE U GORENJU TGO

Vinko Hafner u razgovoru sa predstavnicima celjske privrede — Nezavidan položaj i u fabrici Emo Celje

Celje, 26. avgusta. — Razgovor kojeg je u petak popodne (24. avgusta) vodio predsednik Republičkog veća Saveza sindikata Slovenije, Vinko Hafner sa celjskim privrednicima, pretežno se odnosio na privredna kretanja na širem celjskom području. U tom razgovoru su detaljnije osvetlili položaj Cinkarne i problematiku fabrike Gorenje, nastalu posle neodobrenja zahteva za povećanje cena nekih proizvoda, iako je taj zahtev bio blagovremeno upućen Zavodu za cene.

Po mišljenju Vinka Hafnera, prilike u Cinkarni su slabe i složenije nego što se moglo misliti, pa ipak, najviše se može postići strpljenjem. Velike teškoće imaju u TGO Gorenju. Aprila i jula su uložili zahtev za poskupljenje nekih proizvoda, a administrativna

bezbriznost i hladnokrvnost ga je „smrzla“ u nekom predalu Saveznog zavoda za cene a zatim i zabrana prodaje. Tri OOUR koje zapošljavaju preko 2400 radnika počele su stvarati gubitak koji, do kraja godine, može da naraste čak na 300 miliona dinara.

U međuvremenu su samo plasitčne mase, stiropor i druge sirovine poskupile za blizu 100 miliona dinara, a to svakako nije moguće nadoknaditi ni većom produktivnošću ni nižim ličnim dohocima, koji i tako predstavljaju samo 10 procenata cene proizvoda, odnosno imaju prosek 4900 dinara, dok je opštinski prosek 7134 dinara. Kad bi im odobrili poskupljenje za 15 procenata, (od 1977, do ove godine su im odobrili samo za 7 procenata više cene), krajem ove godine bi imali 100 miliona dinara ostanka dohotka. U Gorenju istovremeno naglašavaju da je ugrožen i izvoz u vrednosti preko 100 miliona dolara, što je 8 procenata slovenačkog izvoza.

Izvoz je inače nestimulativan jer premije kasne i stalno imaju vezano 250 miliona dinara.

Kako je rekao Vinko Hafner, u slovenačkim sindikatima će se opredeliti za neka pitanja i potražiti rešenja, što se odnosi i na isplatu ličnih dohodaka za avgust. Tu, zaista, poka-

zujemo dvojno lice: insistiramo na doslednosti i popuštamo, dok nam prete sankcije. Očigledno, ovogodišnja jesen će biti vrelija nego što je bilo leto.

(Drago Hribar
DELO, 7. 8. 1979

Obračunavanje ličnih dohodaka

Juna meseca smo u osnovnim organizacijama i radnim zajednicama prihvatili izmene obračunavanja naknade ličnog dohotka. Obračunavanje naknade LD smo promenili sa 7 na 8 časova. Kod obračunavanja LD se javlja jedna nepravilnost. LD obračunavamo tako što svaki rad u mesecu, duži od 182 časa, obračunavamo kao prekovremeni rad. Takav obračun je nepravilan. Redovno puno radno vreme nije određeno zakonom na 182 časa mesečno, već 42 časa nedeljno (sedmično), s tim, da godišnjim pla-

a zato nam je izdat list za prekovremeni rad (nadurni listić).

Od jula meseca dalje radićemo u dane određene u terminskom kalendaru kao redovne radne dane i obračunavati ih za LD kao redovno radno vreme. To praktično znači: svaki mesec 184 redovna časa bez dodatka za prekovremeni rad. Prekovremeni časovi će biti obračunati samo onim radnicima koji budu radili 15. decembra ili u neku drugu slobodnu subotu, i onima koji budu radili prekovremeno, sa listićem za prekovremeni rad.

nom i terminskim kalendarom radno vreme rasporedimo tako, da ukupno radno vreme u godini iznosi 42 časa u nedelji x 52 nedelje (sedmice) u godini + 1 dan. Tako dobijemo 2192 časa u godini. To je dakle, redovno radno vreme u godini koje rasporedimo na radne dane kroz celu godinu, pa se desi da je u nekom mesecu više ili manje od 182 časa. Da zaključimo: svaki rad na dan određen u terminskom kalendaru kao radni dan, predstavlja redovan rad, tj. radni dan, i ne pripada nam dodatak za prekovremeni rad.

Dodatak za prekovremeni rad nam pripada kad radimo u slobodnu subotu ili više od 8 časova dnevno,

Ništa Nas Ne sme Iznenaditi !

— Osnovna zamisao i svrha akcije —

Savet za Narodnu odbranu i društveno samozaštitu Predsedništva republičke konferencije SSRN Slovenije je odlučio da u okviru daljeg jačanja odbrambeno—zaštitne pripravnosti u SR Sloveniji, produbljivanja društvenih odnosa na području narodne odbrane i društvene samozaštite, i široke aktivnosti svih radnih ljudi i gra-

đana, kao i njihovih organizovanih socialističkih snaga, organizuje sveopštu društvenu akciju u jačanju, osposobljavanju i proveravanju obrambeno—zaštitne spremnosti radnih ljudi i građana i svih društvenih subjekata pod nazivom „NIŠTA NAS NE SME IZNENADITI!“

Ovom društvenom akcijom će biti počašćena 60—godišnjica osnivanja SKJ, udruženih sindikata i SKOJ.

Akcija provere odbrambeno—zaštitne pripravnosti pod geslom „NIŠTA NAS NE SME IZNENADITI!“ ima poseban političko—mobilizacijski značaj. Pored jačanja moralnopolitičkih vrednosti i svesti radnih ljudi i građana, akcija će doprineti daljem produbljivanju zamisli opštenarodne odbrane, očuvanju životnih i radnih prilika i neposrednom organizovanju radnih ljudi i građana u društvenoj samozaštiti, kao masovnom temelju odbrambene pripravnosti.

Zato ćemo svu pažnju u toj akciji posvetiti još boljem planiranju sadržaja zadatka, planskom osposobljavanju i stalnom proveravanju ostvarenih uspeha na području narodne odbrane i društvene samozaštite, na toj osnovi izgrađivanju odbrambenih i samozaštitnih mera. U tome će nam osnovni zadatak biti da radni čovek, svojom aktivnošću na području samoupravljanja, postane nosilac prava i odgovornosti. I u odbrani i zaštiti svog društvenoekonomskog položaja svojih prava i odgovornosti.

Prilikom planiranja i sprovođenja akcije i provere postignutih rezultata imaćemo prvenstveno u vidu to, da je narodna odbrana i društvena samozaštita sastavni deo svakodnevnog ponašanja svakog od nas u radu, u vezi prava i odgovornosti, koje radni ljudi i građani ostvaruju na radnom mestu, u mestu boravka i u svim organizovanim oblicima društvenog života.

U akciji „NIŠTA NAS NE SME IZNENADITI!“ posebnu pažnju ćemo usredosrediti na osnovne samoupravne zajednice (mesne zajednice, OOUR). U skladu sa interesima zbog kojih se radni ljudi i građani, a naročito omladina, udružuju u društvene organizacije i društva, u akciji se mora postići širina i bogatstvo sadržaja aktivnosti na području odbrambenih priprema i društvene samozaštite, a time doprineti dograđivanju odbrambenih i zaštitnih mera. Pri tome ćemo poći od društvenopolitičkih i drugih društvenih subjekata; oni će proveriti sopstvenu organizovanost i osposobljenost, kao i osposobljenost i organizovanost radnih ljudi i građana za zadatke na području odbrambenih

priprema i društvene samozaštite. Akcija mora doprineti razvijanju najraznovrsnijih aktivnosti u prilikama opštenarodne odbrane i još većoj osposobljenosti za sprovođenje zadataka koje diktira eventualni rat i elementarne nesreće.

Sadržaj i smernice

Akcija „NIŠTA NAS NE SME IZNENADITI“ mora da bude masovna, da angažuje što više radnih ljudi i građana, kao i sve subjekte u društvenim organima i organizacijama koji su odgovorni za odbrambenu sposobnost i sigurnost našeg društva — od osnovnih samoupravnih zajednica do republike. Sve aktivnosti, koje budemo planirali i sprovodili, moraju biti usmerene na sve one zadatke na području odbrambenih priprema i društvene samozaštite, koji proizilaze iz zaključnih dokumenata oba kongresa Saveza komunista, kongresa Saveza sindikata, Saveza socialističke omladine i udruženja boraca NOR, kao

i problemskih konferencija Crvenog krsta SSRN Slovenije o narodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti, kao i one koji su predviđeni u redovnim godišnjim programima osnovnih i društvenopolitičkih zajednica na osnovu njihovih ocena i specifičnih potreba.

Sadržaj aktivnosti, zasnovan na tim temeljima, mora da obezbedi izvođenje najraznovrsnijih odbrambeno—zaštitnih zadataka koji će doprineti daljem jačanju svih elemenata narodne odbrane i društvene samozaštite, njihovoj tešnjoj međusobnoj povezanosti i uspešnijem produbljivanju podruštvljavanja.

Svoj vrhunac akcija „NIŠTA NAS NE SME IZNENADITI“ će dostići 29. i 30. septembra 1979. godine, kada ćemo na svim nivoima organizovanosti SSRN sprovoditi sve planirane odbrambene i samozaštitne zadatke na osnovu već određenih pretpostavki (ratne opasnosti, elementarne nesreće itsl.) i proveriti ostvarene rezultate.

- složenosti, tj. zahtjeva stručnog znanja
- odgovornosti
- opterećenja
- radnih uslova.

Sporazumom su određeni tipični poslovi, svrstani u 8 kategorija, a svaka u 3 grupe.

Za svaku grupu je određen količnik složenosti i iznosi 1 za najjednostavnije poslove i 4,85 za poslove vođenja radne organizacije. To praktično znači, da su poslovi i zadaci po sporazumu raspoređeni u 24 grupe.

b) Minuli rad

Sporazum predviđa da, dok ne budu izrađene osnove i merila za obračunavanje minulog rada prema uloženom minulom radu, LD iz naslova minulog rada delimo prema merilu radnog staža. Merila su ista kao i u našem samoupravnom aktu.

c) Inovacije

Prema odredbama sporazuma, radniku pripada posebna naknada kada inovacijom ili racionalizacijom doprine se povećanju dohotka OOUR.

BRANŽNI SPORAZUM U JAVNOJ RASPRAVI

Na prvim narednim sednicama radničkih saveta i zborovima radnika, u OOUR i RZZS raspravljamo i odlučivati o prihvatanju Samoupravnog sporazuma o zajedničkim osnovama i merilima za raspoređivanje čistog dohotka i raspodelu sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju u Metalno—prerađivačkoj i elektro industriji i proizvodnim zanatima Slovenije.

Samcupravnim sporazumom Metalno—prerađivačke i elektro industrije i proizvodnih zanata o zajedničkim osnovama i merilima o raspoređivanju čistog dohotka i sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju, nazivamo ga i „branžni sporazum“, radnici OOUR, udruženi u radne organizacije tih delatnosti, određuju zajedničke osnove i merila za raspoređivanje čistog dohotka, raspodelu sredstava za lične dohotke, kao i raspodelu sredstava zajedničke potrošnje.

I. ZAJEDNIČKE OSNOVE I MERILA ZA RASPOREĐIVANJE ČISTOG DOHOTKA

Visinu čistog dohotka, koju radnici u jednoj godini mogu stvarno da nameću za lične dohotke i zajedničku potrošnju, sporazum postavlja u zavisnost od planirane visine ličnih dohotaka i od stvarnog ostvarivanja do-

hotka na radnika, čistog dohotka na radnika i odnosa između ostvarenog dohotka i sredstava za potrošnju. Za svaku godinu planom određujemo visinu LD, visinu dohotka na radnika, visinu čistog dohotka na radnika i odnos između dohotka i sredstava za potrošnju. Deo čistog dohotka, kojeg u tekućoj godini namenimo za LD i zajedničku potrošnju, prema odredbama sporazuma, veći je od planiranog ukoliko ostvarimo veći dohodak na radnika nego što smo planirali, veći čisti dohodak na radnika od planiranog i ukoliko smc potrošili manje sredstava za postizanje planiranog dohotka. U slučaju obrnutih pokazatelja, deo dohotka za LD i zajedničku potrošnju biće manji.

II. ZAJEDNIČKE OSNOVE I MERILA ZA RASPODELU SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE

Prema odredbama sporazuma, LD radnika mora da zavisi od:

- živog (tekućeg) rada, kojeg utvrđujemo na osnovu složenosti poslova i radnog efekta, količine, kvaliteta i ekonomičnosti,
- minulog rada,
- inovacija;
- a) Složenost poslova
Složenost poslova utvrđujemo na osnovu:

III. NAKNADE I DODACI KOJI TERETE LIČNI DOHODAK

Sporazum određuje da radniku pripada dodatak za prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan nedelje, na dan praznika i na deljeno radno vreme u visini:

- a) prekovremeni rad 50 %
- b) noćni rad od 35% do 50 %
- c) na dan nedelje od 35% do 50 %
- d) na dan praznika 50 %
- e) za deljeno radno vreme od 8 % do 16 %
- f) dodatak za ograničavanje fluktuacije do 5 %

Sporazum još određuje visinu naknade LD za vreme bolesti, koja iznosi 90 % prosečnog mesečnog LD u prošloj kalendarskoj godini.

IV. PRINADLEŽNOSTI I IZDACI KOJI SPADAJU U POSLOVNE TROŠKOVE

U svom petom poglavlju, sporazum određuje visine dnevnica za službena putovanja, troškova prevoza na posao, terenskih dodataka, visine naknada za odvojen život, troškova selidbe, koje iznose:

- a) dnevnice do 4,5 % prosečnog LD u privredi SRS,
- b) noćenja bez računa do 5,5 % prosečnog LD u privredi SRS,
- c) terenski dodatak do 2 % prosečnog LD u privredi SRS,

- d) naknada za odvojen život do 40 % prosečnog LD u privredi SRS,
- f) troškovi prevoza na posao u visini stvarnih troškova s tim, da radnik pokriva troškove u visini 1 % prosečnog LD na zaposlenog u privredi SRS,
- g) troškovi selidbe u visini stvarnih troškova.

V. ISPLATE KOJE SE NADOKNAĐUJU IZ DOHOTKA

Sporazum posebno određuje visinu i uslove za ugovorni rad, nagrade studentima na praksi i nagrade učenici-
ma.

VI. SREDSTVA ZA STAMBENU IZGRADNJU I OBRAZOVANJE

Prema odredbama sporazuma, radnici OOUR treba namensko da izdvajaju sredstva za stambenu izgradnju, po pravilu, u visini 6 % od bruto LD, i najmanje 1,5 % od bruto LD za obrazovanje.

VII. PRINADLEŽNOSTI I IZDACI IZ FONDA ZAJEDNIČKE POTROŠNJE

Učesnice sporazuma formiraju sredstva fonda zajedničke potrošnje za svrhe i u visini, kao što sledi:

- a) regres za godišnji odmor od 30 – 40 % od prosečnog LD u privredi SRS,
- b) regres za prehranu, najviše 8 % od prosečnog LD u privredi SRS,
- c) nagrade prilikom odlaska u penziju (mirovinu), najmanje dva i najviše tri neto LD na zaposlenog u privredi SRS,
- d) nagrade povodom radnih jubileja – za:
 - 10 godina radnog staža – 60 % prosečnog LD u privredi SRS,
 - 20 godina radnog staža – 90 % prosečnog LD u privredi SRS,
 - 30 godina radnog staža – 120 % prosečnog LD u privredi SRS,
- e) preventivna zdravstvena zaštita
- f) solidarnosne pomoći

Ovaj samoupravni sporazum prihvataju radnici OOUR i RZZS. Dužni smo da samoupravne akte OOUR i RZZS uskladjimo u roku 6 meseci posle zaključivanja ovog samoupravnog sporazuma. U protivnom, dužni smo da odredbe branžnog sporazuma primenjujemo neposredno.

Pitanja i primedbe treba posredovati delegatima radničkih saveta ili u pisanoj formi Službi za samoupravno pravne poslove.

"I ovog puta se potvrdila snaga našeg samoupravnog sistema"

POMOĆ SOLIDARNOSTI CRNOJ GORI

Priroda je još uvek tajna. Manifestacije njene čudi naučnici mogu samo donekle da prognoziraju, ali ne mogu da ih spreče. Mi ne možemo da ih izbegnemo. Naučnici nas uveravaju da će tek sredinom idućeg stoleća da unište i spreče opasne prirodne katastrofe, među njima svakako i zemljotrese.

Katastrofalan zemljotres, najteži u poslednjih sedamdeset godina na našem tlu, zadesio je 15. aprila 1979 crnogorsko primorje, naročito Kotor, Hercegnovi i Bar. Imao je jačinu 6,5 stepeni Rihterove lestvice.

Ljudskih žrtava je bilo više od stotinu. Ugroženo je više od sto hiljada stanovnika u šest opština. Bez krova nad glavom ostalo je 80.000 ljudi. Teško ranjenih ili lakše povređenih je bilo preko hiljadu građana. Uništeni su privredni objekti, škole, bolnice, komunalni objekti i saobraćajnice. U potresu je nastradalo oko 2000 grla stoke, što je neprocenjiva šteta za te krševite krajeve u kojima je stoka skoro jedini izvor dohotka. Sve saobraćajnice su zado-
bile velike rane, promet je jedino bio moguć vazdušnim i morskim putem.

U NESREĆI NISU OSTALI USA- MLJENI

Već sledeći dan nakon zemljotresa, iz svih naših republika i pokrajina krenula je pomoć u hrani, medicinskom osoblju, lekovima, šatorima i pokrivačima.

Inženjerske jedinice titogradskog vojnog garnizona požurile su na raščišćavanje i popravku puteva. Pripadnici JNA su organizovali prevoz šatora, agregata i drugog materijala da bi što pre uspostavili bežičnu vezu sa ugroženim područjem i time pomogli unesrećenim ljudima Budve, Bara, Ulcinja...

Već 20. aprila otvorene su prve škole i ustanove. Kada je vreme bilo lepo djačići Tivta i okoline radosno su se latili knjige i pod platnenim krovom. Ali tu radost je vrlo često pomućivala kiša, koja je nemilosrdno zalivala šatore. Neophodne su mere koje će doprineti stvaranju normalnijih uslova za početak školske nastave.

Posle tog rušilačkog, najgroznijeg, na crnogorskom primorju je zabeleženo još 3600 manjih, slabijih zemljotresa, što je znak da se zemlja u tom predelu naše domovine ipak, polako, umiruje i stišava.

TITO: – SVI MORAMO POMOĆI !

Prilikom posete pogođenim krajevima, drug Tito je rekao:

„Svi moramo pomoći da bi ublažili tragediju! Mislim da svakome mora da bude jasno da solidarnost, koja kod nas uvek dolazi do izražaja u sličnim situacijama, i ovog puta mora da dođe do svog punog izraza, da se pokaže u punom svetlu. Svi narodi i narodnosti, sve republike i pokrajine moraju pomoći crnogorskom narodu da lakše prebrodi teškoće... Ljudske živote niko ne može povratiti. Brojne porodice su doživele duboku tragediju – te gubitke im ne može niko nadoknaditi, ali tu tragediju moramo barem ublažiti.“

Nedelja od 1. do 7. juna je u svim jugoslovenskim republikama i pokrajinama proglašena za nedelju solidarnosti – pomoći povodom elementarnih nesreća. Prema dogovoru republika i pokrajina je 26. jul, godišnjica katastrofalnog zemljotresa u Skoplju, i ove godine obeležen kao dan solidarnosti. A svrha solidarnosti je da proverimo izvršavanje naših obećanja koja smo dali unesrećenim ljudima, pa i to, kako smo spremni u slučaju nesreće i šta možemo učiniti da budemo još spremniji.

Socialistička solidarnost je u našem društvu sistemski oblik pomoći i u dugoročnom razvoju porušenih područja, i ogleda se u kadrovskim, organizacijskim i materialnim priprema-
ma u cilju što brže i efikasnije pomoći u svakoj nesreći.

U tom smislu su Predsedništva Saveza sindikata Jugoslavije i Saveza sindikata Slovenije 20. aprila doneli odluku da radni ljudi Jugoslavije, na ime pomoći ljudima u razrušenim krajevima Crne Gore, izdvoje jednodnevnu zaradu, a radni ljudi sa većim ličnim dohocima dvodnevnu zaradu. Solidarnost koju smo mi, radni lju-

di i građani Jugoslavije pokazali od prvog dana posle zemljotresa u Crnoj Gori, položila je ispit čovečnosti — pomoć je stigla i poznatom i nepoznatom čoveku.

Na posebnom računu Republičkog odbora Crvenog krsta Slovenije do sada je sakupljeno 270 miliona dinara za otklanjanje posledica zemljotresa u Crnoj Gori. Doprinosi jednodnevnih zarada, fondova zajedničke potrošnje i rezervnih fondova iznose 255 miliona dinara. Doprinosi društveno političkih organizacija, drugih organizacija i društava iznose 13 miliona dinara.

A doprinosi građana 3 miliona dinara. Pored dobrovoljnih doprinosa,

neki ljudi ustupaju obveznice zajma za puteve. Tako je prikupljeno 4 miliona dinara. Pa ipak sva, do sada prikupljena sredstva, nisu dovoljna da sasvim zacelimo rane — posledice katastrofalnog zemljotresa.

TAKO SU DRUGI, A KAKO SMO MI ?!

U većini slovenačkih opština su radnici sa ličnim dohocima, većim od 8000 dinara mesečno, već dali dvodnevnu zaradu.

Velenje spada u retke opštine, koje tu ideju jugoslovenskih sindikata nije u delini ispunil i realizovalo. Tu akciju nisu realizovala dva naša najveća

kolektiva — Gorenje i REK.

Na predlog koordinacijske konferencije sindikata, tu dkciju ćemo sprovesti u septembru 1979. Svim radnicima sa prosečnim mesečnim ličnim dohocima preko 8000 dinara biće podeljene popisne liste i svaki radnik će se, za doprinos solidarnosti, odreći druge jednodnevne zarade sam. Iznos će biti odbijen prilikom isplate ličnih dohodaka za septembar.

Kao i u svim sličnim akcijama do sada, možemo i ovog puta biti uvereni, da neće biti radnika Gorenja, koji tu akciju ne bi podržao, i potpisom dokazao snagu i jačinu naše socijalističke — radničke solidarnosti!

Gorenje na Pomurskom sajmu

Od 17. do 26. avgusta 1979. u Gornjoj Radgoni je bio otvoren međunarodni poljoprivredno prehrambeni sajam. Video ga je rekordan broj od 150 hiljada posetilaca. Zaključen je veliki broj poslovnih dogovora i tako ostvarena svrha sajma kao glavne slovenačke poljoprivredno prehrambene izložbe. Sajam je bio obogaćen brojnim predavanjima, demonstracijama i stručno vođenim razgledanjima.

Značajan doprinos sajmu je dala stočarska izložba — susret svih slovenačkih odgajivača šarenog (lisastog) govečeta. Bila je veoma zastupljena i prehrambena industrija, a posebna pažnja je ukazana poljoprivrednoj mehanizaciji.

Mešalica za mleko—podesna za veće poljoprivrednike

U tom delu izložbe je nastupilo i Gorenje. Ustvari, izložbeni prostor SOUR Gorenje je bio ispunjen celokupnim programom Gorenja — sve za vaš dom. Među predstavnicima je najveće interesovanje svakako vladalo za najraznovrsnije aparate za zamrzavanje, malu poljoprivrednu mehanizaciju, za poljoprivredne alatke, a u poslednje vreme Gorenje nudi zanimljiv proizvod — mešalicu za mleko, artikal iz nerđajućeg lima iz istoimenog programa proizvodnje Gorenje Fecro.

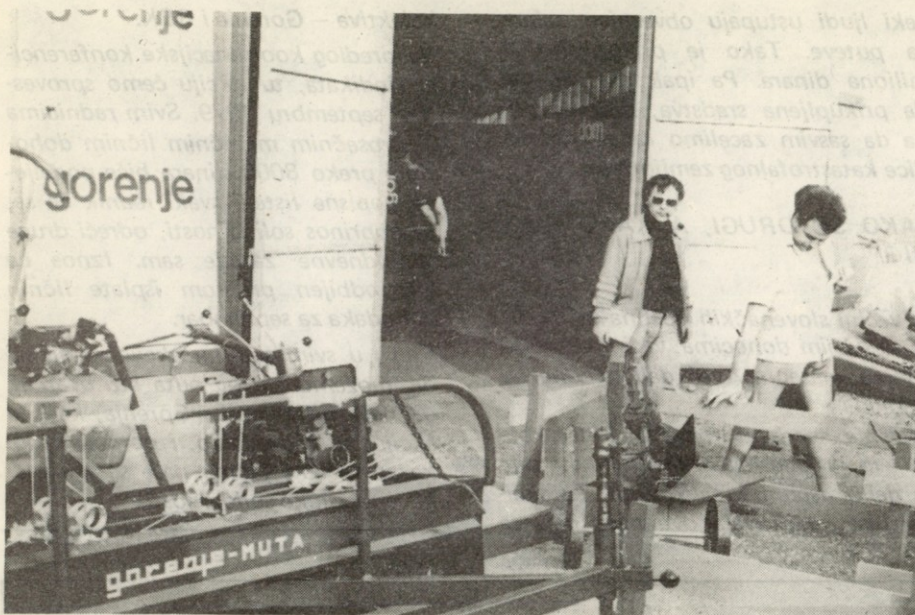
Prilikom posete sajmu, radnik našeg OOUR Servisa i maloprodaja, Jože Pečolar nam je rekao: „Svaki dan smo imali veliki broj posetilaca. Izuzetno interesovanje vlada za gotovo sve proizvode. Poslednjih dana sajma je

Jože Pečolar:
„Sve smo rasprodali...”

bila rasprodaja, mada su kupci već prvih dana rezervisali sve izložene proizvode. Veliko interesovanje je i za naše kuhinje. Kupci se žale da na naše kuhinje u trgovinskim kućama čekaju po dva i više meseci nego što je dobavni rok trgovina.“ Na izložbenom prostoru Gorenja bilo je dosta proizvoda za oči, dok se potrošači ljute, često opravdano, jer svih proizvoda ne mogu da dobiju u trgovinama.

Živo interesovanje za belu tehniku i na sajmu u Gornjoj Radgoni

Pažnju je privukla mala poljoprivredna mehanizacija
Gorenje Muta

GORENJE - MUTA

„SREĆA U ZELENILU I CVEĆU”

U subotu, 25. avgusta 1979. godine je u Muti, lepom mestu na levoj obali Drave, otvorena tradicionalna manifestacija „Sreća u zelenilu i cveću”. Organizator manifestacije je Gorenje – Muta, radna organizacija koja je u okviru SOUR Gorenje za poslednjih nekoliko godina postigla izvanredan napredak, što se može zaključiti i po ovoj poslednjoj izložbi.

PARADA CVETJA IN ZELENTA NA MUTI

Pored najnovijih proizvodnih dostignuća te radne organizacije, na izložbi je detaljno prikazan i celokupan proizvodni program SOUR Gorenje, kao i uspesi koruške privrede.

Ovogodišnju izložbu „Sreća u zelenilu i cveću” je prigodnim govorom otvorio predsednik Privredne kmore Slovenije Andrej Verbič. Čestitao je organizatoru i podvukao veliki značaj ove izložbe za ceo pogranični kraj.

Prilikom svečanog otvaranja izložbe su učenici osnovne škole iz Mute izveli kulturni program, kojeg je dopunila i pleh muzika Gornje–Muta, a učenici Centra za obrazovanje u Muti su na koplje podigli zelenu zastavu i time dali znak da je izložba otvorena, da su počele brojne priredbe u okviru „zelene nedelje” u Muti. U toku izložbe održana su brojna predavanja o poljoprivredi, vrtarstvu, demonstracije alatki i male poljoprivredne mehanizacije, posete brojnih trgovачkih i drugih predstavnika, lovački susreti, sportski susreti, piknik radnika Gorenje – Muta. Sve se to odvijalo do završne priredbe, u nedelju 2. septembra. A tada je počela tradicionalna parada cveća i zelenila, u kojoj su radnici i omladina predstavili svoju delatnost i svoje uspehe, ostvarene u poslednjih nekoliko godina.

Prošle godine je Muta primila zlatnu plaketu za estetsku uređenost svoje okoline. I letos smo opet videli i uverili se da su zaista ostvarili lep uspeh i sasvim opravdano svojoj priredbi dali ime – sreća u zelenilu i cveću !

INFORMATIOR – list za informiranje delovnega kolektiva Gorenje TGO. Izdaja in ureja INDOK služba. Glavni urednik Hinko Jerčič, odgovorni urednik Marjan Salobir. Izhaja najmanj dvakrat mesečno. Naklada 7.000 izvodov. Tisk: Tiskarna Kinegraf Prevalje. Oproščeno plačila prometnega davka po sklepu 421/1.